

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства
та природокористування
Навчально-науковий інститут права
Кафедра суспільних дисциплін

07-03-24

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до семінарських занять та самостійного вивчення
з дисципліни

«Система виховної роботи у вищій школі»
студентів спеціальності

8.18010021 «Педагогіка вищої школи» заочної форми
навчання

Рекомендовано методичною комісією
за спеціальністю 8.18010021
«Педагогіка вищої школи»

Протокол від „ 17 ” травня 2016 р. № 2

Рівне – 2016

Національний університет

Методичні вказівки до семінарських та самостійного вивчення
занять з дисципліни „Система виховної роботи у вищій школі”
для студентів спеціальності 8.18010021 «Педагогіка вищої школи»
заочної форми навчання /С.С. Якубовська. – Рівне: НУВГП, 2016. -
24 с.

Упорядник : С.С. Якубовська, канд. педагогічних наук

Відповідальний за випуск: Кочубей А.В., канд. педагогічних наук,
доцент

Національний університет
водного господарства
та природокористування

© Якубовська С.С., 2016

© НУВГП, 2016

ЗМІСТ

Передмова

1. Методичні поради для роботи над дисципліною.....6
2. Програма навчальної дисципліни.....7
3. Теми семінарських занять.....9
4. Плани семінарських занять.....9
5. Завдання для самостійної роботи.....16
6. Питання до підсумкового контролю з дисципліни.....19
7. Методичне забезпечення дисципліни.....22
8. Рекомендована література.....23
9. Інформаційні ресурси.....24

Передмова

Формування національної інтелігенції, сприяння збагаченню і оновленню інтелектуального генофонду нації, виховання її духовної еліти - завдання, що стоїть перед вищими навчальними закладами на одному рівні з підготовкою висококваліфікованих фахівців. Досягнення мети виховання можливе лише за умови комплексного підходу і залучення до цієї роботи всього професорсько-викладацького складу вищих навчальних закладів (ВНЗ), адміністрації, органів студентського самоврядування та громадських об'єднань студентської молоді.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Система виховної роботи у вищому навчальному закладі» є пізнання закономірностей виховного процесу у вищій школі; формування таких складових психолого-педагогічної компетенції, як психологічна, методично-виховна, системи психолого-педагогічних знань, які сприятимуть ефективності педагогічної діяльності, підвищенню рівня організації виховної роботи зі студентами ВНЗ.

Основними завданнями навчальної дисципліни є:

- обґрунтування методологічних і теоретичних засад виховної роботи у вищій школі;
- вивчення сутності, особливостей і закономірностей виховного процесу;
- виявлення та обґрунтування умов успішної реалізації принципів виховання у ВНЗ;
- визначення шляхів удосконалення й розвитку методів, форм, прийомів виховної роботи у ВНЗ;
- удосконалення організації виховного процесу у системі ВНЗ.

знати:

- основний зміст виховної роботи зі студентською молоддю;
- напрями виховання студентів у ВНЗ;
- методи і форми виховання у ВНЗ;
- функції і завдання куратора академічної групи.

уміти:

- організовувати виховну роботу у вищій школі в процесі виконання теоретичних і практичних завдань;
- ставити мету, планувати, організовувати, стимулювати, контролювати, аналізувати результати процесу виховання студентської

– застосовувати методіку організування процесу виховання студентів як куратор студентської групи.

1. Методичні поради для роботи над дисципліною

Зміст дисципліни реалізується опануванням трьох блоків: теоретичного, практичного та блоку самостійної роботи.

Напрямами самостійної роботи з вивчення курсу є: вивчення окремих тем та питань, підготовка фіксованих виступів, підготовка до семінарських занять, виконання індивідуальних завдань.

Для розуміння студентами змісту курсу, системи семінарських занять та самостійного вивчення, форми підсумкового контролю вказівки містять програму навчальної дисципліни, теми і плани семінарських занять, теми самостійної роботи та вимоги до звіту про її виконання, індивідуальні завдання, критерії оцінювання, питання до підсумкового контролю, рекомендовану (базову, допоміжну) літературу, інформаційні ресурси.

Для успішної підготовки до семінарського заняття розділ «Плани семінарських занять» містить тему, вид семінарського заняття, методи, які будуть застосовуватись в процесі проведення семінару, мотивацію навчання, мету, актуалізацію опорних знань, план, основні поняття, зміст узагальнення вивченого, завдання для підготовки до семінарського заняття, контрольні запитання до теми та літературу з вказівкою сторінок вивчення відповідної теми.

З метою актуалізації опорних знань, узагальнення вивченого, успішного виконання вправ, психологічних та контрольних тестів студентам пропонується опрацювання конспекту лекції, рекомендованої літератури та контрольні запитання для самоперевірки.

2. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Виховна робота зі студентською молоддю. Робота куратора студентської групи

Тема 1. Сутність процесу виховання у вищій школі

Виховання як основна категорії галузі педагогічних знань. Процес виховання, його завдання, етапи і управління ним. Закономірності і принципи виховання. Методи, прийоми і форми виховання у вищому навчальному закладі. Особистісний розвиток в умовах виховання. Сутність самовиховання. Прийоми самовиховання.

Тема 2. Основні напрями виховання студентської молоді

Мета і завдання національного виховання. Розумове виховання. Моральне виховання. Статеве виховання і підготовка до сімейного життя. Антинаркогенне виховання. Екологічне виховання. Правове виховання. Трудове виховання. Економічне виховання. Естетичне виховання. Фізичне виховання.

Тема 3. Робота куратора студентської групи

Функції і завдання куратора академічної групи. Методика виховної роботи куратора в академічній групі. Позааудиторна робота студентської групи. Специфіка позааудиторної роботи студентів молодших курсів. Організація студентського самоврядування. Професійно-гуманістичні якості куратора студентської групи.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Організація виховання студентів в процесі навчання	2
2.	Національне виховання студентської молоді	2
3.	Виховання студентів в умовах інформаційного простору	2
4.	Позааудиторна виховна робота в студентській групі	2
	Разом	8

5. Плани семінарських занять

Семінарське заняття № 1

Тема: Організація виховання студентів в процесі навчання

Вид заняття: семінар - розгорнута бесіда

Методи: бесіда, діагностика знань, психологічне дослідження, самостійна робота

Мотивація навчання: особистісне і професійне самовдосконалення

Мета: *знати* особливості організації виховання студентів в процесі навчання

вміти використовувати знання в організації виховання студентів в процесі навчання

Актуалізація опорних знань: контрольні запитання до теми «Сутність процесу виховання у вищій школі»

План

1. Адаптація першокурсників до нових умов навчання.
2. Допомога студентам у розв'язанні соціально-побутових проблем і організація дозвілля.
3. Допомога у формуванні в студентській групі атмосфери дружби, доброзичливості, згуртованості та взаємної підтримки, в

у свідомленні причетності її до університетського співтовариства викладачів і співробітників, об'єднаних однією організаційною культурою, системою поглядів і цінностей.

Основні поняття: адаптація першокурсників, дружба, доброзичливість, згуртованість.

Узагальнення вивченого: виконання вправ, робота з психологічними тестами, тестовий контроль знань

Література:

1. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. / З.Н. Курлянд, Р.І. Хмелюк, А.В. Семенова та ін.; За ред. З.Н. Курлянд. - 3-тє вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2007. – С.75-81.
2. Подоляк Л.Г., Юрченко В.І. Психологія вищої школи: Підручник. 2-е вид. – К.: Каравела, 2008. – С.155-181.
3. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. – К.: «Академвидав», 2006. – С.32-41 (Альма-матер).
4. Максименко С.Д. Загальна психологія: Навчальний посібник. – Видання друге, перероблене та доповнене. – К.: «Центр навчальної літератури», 2004. – С. 211-230.
5. М'ясоїд П.А. Загальна психологія: Навч. Посіб. – 3-тє вид., – К.: Вища шк., 2004. – С. 357-397.
6. Степанов О.М., Фіцула М.М. Основи психології і педагогіки: Посібник. – К.: Академвидав, 2003. – С. 172-184.

Завдання для підготовки до семінарського заняття

I. З метою узагальнення вивченого, успішного виконання вправ, психологічних та контрольних тестів, опрацювавши конспект та рекомендовану літературу, знати відповіді на запропоновані запитання.

Контрольні питання до теми

«Сутність процесу виховання у вищій школі»

1. Дайте визначення вихованню як педагогічному явищу.
2. Обґрунтуйте специфіку виховного процесу у ВНЗ.
3. Розкрийте основні закономірності та принципи виховання студентської молоді.
4. Окресліть основні напрями виховання студентської молоді.
5. Проаналізуйте діяльність куратора студентської групи.
6. Назвіть складові іміджу куратора у вищому навчальному закладі.

7. Зазначте складові організації процесу виховання та самовиховання в студентській групі.
8. Назвіть методи, форми, засоби, прийоми виховання студентів у вищій школі.

II. Відповідно до плану семінарського заняття, опрацювавши рекомендовану літературу, законспектувати та підготувати виступи

Семінарське заняття № 2

Тема: Національне виховання студентської молоді

Вид заняття: семінар-бесіда

Методи: бесіда, діагностика знань, психологічне дослідження, самостійна робота

Мета: *знати* визначення понять «виховання студентської молоді», «національне виховання студентської молоді»

вміти застосовувати отримані знання в професійній діяльності

Мотивація навчання особистісне і професійне самовдосконалення

Актуалізація опорних знань: контрольні запитання до теми «Основні напрями виховання студентської молоді»

План

1. Сутність національного виховання студентської молоді.
2. Мета і завдання національного виховання
3. Принципи національного виховання
4. Організація виховних заходів з національного виховання
5. **Основні поняття:** сутність національного виховання, принципи національного виховання

Узагальнення вивченого: діагностика знань, виконання вправ, робота з психологічними тестами.

Література:

1. Максименко С.Д. Загальна психологія: Навчальний посібник. – Видання друге, перероблене та доповнене. – К.: «Центр навчальної літератури», 2004. – С. 66-70.
2. М'ясоїд П.А. Загальна психологія: Навч. посіб. – 3-тє вид., випр. – К.: Вища шк., 2004. – С. 225-236.
3. Подоляк Л.Г., Юрченко В.І. Психологія вищої школи: Підручник. 2-е вид. – К.: Каравела, 2008. – С.102-123.

4. Степанов О.М., Фіцула М.М. Основи психології і педагогіки: Посібник. – К.: Академвидав, 2003. – С. 91-104.

Завдання для підготовки до семінарського заняття

I. Опрацювавши конспект та рекомендовану літературу, підготуватися до відповідей на запитання до теми «**Основні напрями виховання студентської молоді**»

Контрольні запитання до теми «Основні напрями виховання студентської молоді»

1. Окресліть основні напрями виховання студентської молоді.
2. Проаналізуйте основні положення національного виховання.
3. Проаналізуйте основні положення розумового виховання.
4. Проаналізуйте основні положення морального виховання.
5. Проаналізуйте основні положення статевого виховання.
6. Проаналізуйте основні положення правового виховання.
7. Проаналізуйте основні положення антинаркогенного виховання.
8. Проаналізуйте основні положення екологічного виховання.
9. Проаналізуйте основні положення трудового виховання.
10. Проаналізуйте основні положення економічного виховання.
11. Проаналізуйте основні положення естетичного виховання.
12. Проаналізуйте основні положення фізичного виховання.

II. Відповідно до плану семінарського заняття, опрацювавши рекомендовану літературу, законспектувати та підготувати виступи

Семінарське заняття № 3

Тема: Виховання студентів в умовах інформаційного простору

Вид заняття: семінар-бесіда

Методи: бесіда, діагностика знань, психологічне дослідження, самостійна робота

Мета: *знати* особливості виховання студентів в умовах інформаційного простору

вміти застосовувати отримані знання в професійній діяльності

Мотивація навчання особистісне і професійне самовдосконалення

Актуалізація опорних знань: контрольні запитання до теми
«Основні напрями виховання студентської молоді»

План

1. Вплив засобів масової інформації на виховання студентської молоді.
2. Психолого-педагогічні особливості роботи студентів з Інтернетом.
3. Культура спілкування студентів в процесі використання інформаційних технологій.

Основні поняття: ЗМІ, виховання, Інтернет, інформаційні технології, культура спілкування

Узагальнення вивченого: діагностика знань, виконання вправ, робота з психологічними тестами.

Література:

1. Лозниця В.С. Психологія і педагогіка: основні положення. Навчальний посібник для самостійного вивчення дисципліни. – К.: «ЕксОб», 1999. – С. 252-260.
2. Педагогіка вищої школи: Навч. посібник / З.Н. Курлянд, Р.І. Хмелюк, А.В. Семенова та ін.; За ред. З.Н. Курлянд. – 3-тє вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2007. – С.89-177.
3. Степанов О.М., Фіцула М.М. Основи психології і педагогіки: Посібник. – К.: Академвидав, 2003. – С. 70-79.
4. Фіцула М.М. Педагогіка: Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти. – К.: Видавничий центр «Академія», 2001. – 528 с.
5. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. – К.: «Академвидав», 2006. – С. 105-167, 213-226 (Альма-матер).

Завдання для підготовки до семінарського заняття

I. З метою узагальнення вивченого, успішного виконання вправ, психологічних та контрольних тестів, опрацювавши конспект та рекомендовану літературу, знати відповіді на запропоновані запитання.

Контрольні запитання до теми «Основні напрями виховання

1. Дайте визначення вихованню як педагогічному явищу.
2. Обґрунтуйте специфіку виховного процесу у ВНЗ в умовах інформаційного простору.
3. Проаналізуйте психолого-педагогічні особливості робіт із Інтернетом.
4. Зазначте основні правила спілкування засобами інформаційного простору.

II. Опрацювавши рекомендовану літературу, законспектувати та підготувати виступи відповідно до плану семінарського заняття.

Семінарське заняття № 4

Тема: Позааудиторна виховна робота в студентській групі

Вид заняття: семінар - практикум

Методи: бесіда, діагностика знань, психологічне дослідження, самостійна робота

Мета: *знати* методи, форми, засоби, прийоми позааудиторної виховної роботи в студентській групі

вміти застосовувати отримані знання в професійній діяльності

Мотивація навчання особистісне і професійне самовдосконалення

Актуалізація опорних знань : контрольні запитання до теми «Робота куратора студентської групи»

План

1. Сутність позааудиторної виховної роботи.
2. Методи виховання студентів у вищій школі.
3. Форми виховання студентів у вищій школі.
4. Назвіть засоби, прийоми виховання студентів у вищій школі.
5. Складові організації процесу виховання та самовиховання в студентській групі.

Основні поняття: позааудиторна виховна роботи, методи, форми, засоби, прийоми виховання студентів у вищій школі.

Узагальнення вивченого: діагностика знань, виконання вправ, робота з психологічними тестами, тестовий контроль знань

Література:

1. Волкова Н.П. Професійно-педагогічна комунікація: Навч. посібник. – К.: ВЦ «Академія», 2006. – С. 113-209 (Альма-матер).
2. Савчин М.В. Педагогічна психологія: Навч. посіб. – К.: Академвидав, 2007. – С. 344-3348 (Альма-матер).
3. Степанов О.М., Фіцула М.М. Основи психології і педагогіки: Посібник. – К.: Академвидав, 2003. – С. 70-79.
4. Філоненко М.М. Психологія спілкування. підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – С. 151-18.
5. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. – К.: «Академвидав», 2006. – С.53-57 (Альма-матер).

Завдання для підготовки до семінарського заняття

I. З метою узагальнення вивченого, успішного виконання вправ, психологічних та контрольних тестів, опрацювавши конспект та рекомендовану літературу, знати відповіді на запропоновані запитання.

Контрольні запитання до теми «Робота куратора студентської групи»

1. Назвіть складові іміджу куратора у вищому навчальному закладі.
2. Зазначте складові організації процесу виховання та самовиховання в студентській групі.
3. Назвіть методи виховання студентів у вищій школі.
4. Назвіть форми виховання студентів у вищій школі.
5. Назвіть засоби, прийоми виховання студентів у вищій школі.

II. Опрацювавши рекомендовану літературу, законспектувати та підготувати виступи відповідно до плану семінарського заняття.

6. Методи контролю

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться в письмовій формі. Контрольні завдання за змістовим модулем включають тестові питання (одна правильна відповідь з чотирьох запропонованих).

Контроль самостійної роботи проводиться:

- з лекційного матеріалу – шляхом перевірки конспектів;
- з семінарських занять – на основі перевірки конспектів та виконаних завдань.

Усі форми контролю включено до 100-бальної шкали оцінки.

Оцінювання результатів поточної роботи (завдань, що виконуються на семінарських заняттях, результати самостійної роботи студентів) проводиться за такими критеріями:

1. Завдання до семінарського заняття (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого числа):

- 0% – завдання не виконано;
- 40% – завдання виконано частково та містить суттєві помилки методичного або розрахункового характеру;
- 60% – завдання виконано повністю, але містить суттєві помилки у розрахунках або в методиці;
- 80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки (розмірності, висновки, оформлення тощо);
- 100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

2. Ситуаційні вправи, психолого-педагогічні дослідження та інші завдання творчого характеру (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого числа):

- 0% – завдання не виконано;
- 40% – завдання виконано частково, висновки не аргументовані і не конкретні, звіт підготовлено недбало;
- 60% – завдання виконано повністю, висновки містять окремі недоліки, судження студента не достатньо аргументовані, звіт підготовлено з незначним відхиленням від вимог;
- 80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки не системного характеру;
- 100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування					Сума
Змістовий модуль № 1			Змістовий модуль № 2		100
35			25		
T.1	T.2	T.3	T.4	T.5	
10	15	10	15	10	

T1, T2... T5

7. Питання до підсумкового контролю

1. Сутність процесу виховання у вищій школі.
2. Виховання як основна категорія галузі педагогічних знань.
3. Процес виховання, його завдання, етапи і управління ним. Закономірності і принципи виховання.
4. Методи, прийоми і форми виховання у вищому навчальному закладі.
5. Особистісний розвиток в умовах виховання.
6. Сутність самовиховання.
7. Прийоми самовиховання.
8. Основні напрями виховання студентської молоді
9. Мета і завдання національного виховання.
10. Розумове виховання.
11. Моральне виховання.
12. Статеве виховання і підготовка до сімейного життя.
13. Антинаркогенне виховання.
14. Екологічне виховання.
15. Правове виховання.
16. Трудове виховання.
17. Економічне виховання.

18. Естетичне виховання.
19. Фізичне виховання.
20. Робота куратора студентської групи
21. Функції і завдання куратора академічної групи.
22. Методика виховної роботи куратора в академічній групі. Позааудиторна робота студентської групи.
23. Специфіка позааудиторної роботи студентів молодших курсів.
24. Організація студентського самоврядування.
25. Професійно-гуманістичні якості куратора студентської групи.

8. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення навчальної дисципліни „Система виховної роботи у вищій школі” включає:

1. **07-03-23** Конспект лекцій з дисципліни „Система виховної роботи у вищій школі” для студентів спеціальності 8.18010021 «Педагогіка вищої школи» /С.С. Якубовська. – Рівне: НУВГП, 2016. - 26 с.
2. **07-03-24** Методичні вказівки до семінарських та самостійного вивчення занять з дисципліни „Система виховної роботи у вищій школі” для студентів спеціальності 8.18010021 «Педагогіка вищої школи» заочної форми навчання /С.С. Якубовська. – Рівне: НУВГП, 2016. - 24 с.
3. Конспект лекцій на паперових носіях.
4. Конспект лекцій на електронних носіях.
5. Нормативні документи Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України.
6. Мультимедійні презентації до тем дисципліни „Система виховної роботи у вищій школі».
7. Роздавальний матеріал до семінарських занять.

9. Рекомендована література

Базова

1. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. / З.Н. Курлянд, Р.І. Хмелюк, А.В. Семенова та ін.; За ред. З.Н. Курлянд. - 3-тє вид., перероб. і доп.

– К.: Знання, 2007. – 495 с.

2. Подоляк Л.Г., Юрченко В.І. Психологія вищої школи: Підручник 2-е вид. – К.: Каравела, 2008. – 352 с.
3. Подоляк Л.Г., Юрченко В.І. Психологія вищої школи. Практикум: Навч. посіб. – К.: Каравела, 2008.
4. Ортинський В.Л. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / В.Л. Ортинський – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 472 с. – ISBN 978-966-364-820-0.
5. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. – К.: «Академвидав», 2006. – 352 с. (Альма-матер).

Допоміжна

1. Власова О.І. Педагогічна психологія: Навч. посібник / О.І. Власова. – Київ: Либідь, 2005.
2. Волкова Н.П. Професійно-педагогічна комунікація: Навч. посібник. – К.: ВЦ «Академія», 2006. – 256 с. (Альма-матер).
3. Гончаров С.М. Основи педагогічної праці: Навч. посібник / С.М. Гончаров. – Рівне: РДТУ, 2001.
4. Державна національна програма „Освіта” (Україна ХХІ століття). – К., 1994.
5. Закон України “Про вищу освіту” (від 17 січня 2002 р.)
6. Збірник нормативних актів України щодо організації навчально-виховного процесу у вищому навчальному закладі. Випуск 1. – К.: УАЗТ, 2003. – 420 с.
7. Зязюн І.А. Педагогічна майстерність: Підручник / І.А. Зязюн, Л.В. Крамушенко, І.Ф. Кривонос, О.Г. Мирошник. – Київ: Вища школа, 2004.
8. Орбан-Лембрик Л.Е. Соціальна психологія: Навчальний посібник. – К.: Академвидав, 2005. – 448 с. (Альма-матер).
9. Савчин М.В. Педагогічна психологія: Навч. посіб. – К.: Академвидав, 2007. – 424 с. (Альма-матер).
10. Філоненко М.М. Психологія спілкування. Підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 224 с.
11. Якубовська С.С. Психологія і педагогіка. Навч. посібник / С.С. Якубовська. – Рівне: НУВГП, 2012. – 324 с.

10. Інформаційні ресурси

1. Бібліотеки:

- НУВГП (33000, Рівне, вулиця Приходька, 75); тел.: 22-25-39;
- державна обласна (33000, Рівне, майдан Короленка, 6); тел.: 22-

70-63.

Міські бібліотеки м. Рівного:

- ім. В. Короленка (вул. Київська, 44);
- № 9 (вул. С. Бандери, 9а);
- № 10 (вул. Гагаріна, 67);
- міська (вул. Корольова, 4);
- міська (вул. Вітебська, 3а).

2. www.mon.gov.ua

3. www.tspu.edu.ua // кредитно-модульна система

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Підписано до друку _____ 20 ____ р.

Формат 60X84 1/16 Обсяг _____ ум. др. арк.

Замовлення: № _____ Тираж _____ прим.

Рівне, НУВГП, Соборна, 11